

Adatok a Mecsek-hegység szárazföldi csigafaunájához (Mollusca: Gastropoda)

Sólymos Péter, Tutkovics Bernadett, Czentye Ibolya & Páll-Gergely Barna

Abstract: *Data on the land snail fauna of the Mecsek Mountains (S Hungary) (Mollusca: Gastropoda).* We provide latest data on 56 land snail species of the Mecsek Mountains by representing most widespread and characteristic habitats of the studied region. *Trichia filicina* and *Acicula banatica* were characteristic to riparian forests, *Trichia erjavecii* were found in dry and moist forest either. The region holds a moderately rich and typical central European mountain fauna with east Alpine and Illyric faunal influences.

Key words: faunistics, Gastropoda, Hungary, Mollusca, Transdanubia

Bevezetés

A Mecsek-hegység folyamatosan, de nem túl intenzíven kutatott tája hazánknak. Gebhardt Antal munkássága (Gebhardt, A. 1958a, 1958b, 1959, 1960a, 1960b, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967) óta összehasonlító faunisztikai munka nem készült a területről. Gebhardt recens anyagát Varga (1988) revideálta, melynek során kiderült, hogy a határozási pontatlanságok miatt Gebhardt cikkeinek értékelő fejezetei kritikával kezelendők.

A terület faunájáról az elmúlt évtizedekben szórvány adatok láttak napvilágot, például Bába Károly és Tóth István Zsolt (Bába, K. & Tóth, I. Zs. 1999) beszámol a *Pomatias elegans* (O. F. Müller, 1774) és a *Cochlodina orthostoma* (Menke, 1828) keleti-mecseki előfordulásáról. Újabb vizsgálatok megerősítették, hogy nem a *P. elegans*, hanem a *Pomatias rivulare* (Eichwald, 1829) él a területen (Uherkovich, Á. & Tóth, I. Zs. 2001). A *C. orthostoma* előfordulása a faj elterjedését figyelembe véve ugyancsak valószínűtlen. Emellett Pintér, L. & Suara, R. (2004) 81 szárazföldi csigafaj előfordulási adatait közli a területről.

A hegység faunájának átfogó ökofaunisztikai elemzését megapalozandó, úgy döntöttünk, hogy a több éves intenzív terepi adatainkat faunisztikai adatközlő formában közreadjuk. Munkánk során a Mecsek jellegzetes növényformációira: sziklagyepekre, bokorerdőkre, üde lombdombokra, szurdokerdőkra, patakkísérő égeresekre és láprétekre koncentráltunk. Mivel Pécs város belterülete nagy kiterjedésben a hegység déli lankáit jelenti, ezért a ki-mondottan városi élőhelyek adatait is közöljük.

Anyag és módszer

A Középső- és Keleti-Mecsek területén mintavételeinket élőhelyenként 3–4 liter térfogatú talajminta átiszapolása és kiválogatása, valamint élőhelyenként összesen 1–1,5 óra egyeléses gyűjtés révén végeztük. Az általunk gyűjtött meztelen csigák nem minden esetben kerültek meghatározásra, ezért ezek adatait nem közöljük. Az előfordulási adatok megadásakor a következő sémát követtük: közterület neve, élőhely neve (pontosabb élőhelyi megadás), dátum, gyűjtők, (egyedszám). A gyűjtők a cikk szerzői, nevüket az eredmények felsorolásakor monogramokkal rövidítettük. Az egyedszámok a földmintákból és az egyelés-

sel előkerült összesített egyedszámokat jelölik. Ahol csak egyelés történt (kötetlen időtartam), ott az egyedszám után 'e' betű áll, pl. (12e). Nomenklatúra tekintetében Pintér & Suara (2004) munkáját követtük, mint legfrissebb, és irányadó hazai fauna-katalógus. A gyűjtött anyagot SP és PGB határozta, az anyag jelenleg a SZIE-ÁOTK Ökológiai Tanszékének gyűjteményében, illetve PGB magángyűjteményében található.

Eredmények

Aciculidae

Acicula banatica (Rossmässler, 1842)

Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (7); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (4); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (27); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (3); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (5); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (2); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál (bükkös szurdokerdő), 2004.X.09. PGB, (2e); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (3).

Ellobiidae

Carychium minimum O. F. Müller, 1774

Abaliget és Orfű között (mocsárrét), 2006.VI.16, PGB, (9e); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (2); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (50); Pécs, Tubes (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (7).

Carychium tridentatum (Risso, 1826)

Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IV.22, PGB, (9e); Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (78); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (64); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (86); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (22); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (65); Máza, Kandina alsó része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (25); Máza, Kandina felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (40); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (89); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (18); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (26); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (29); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (141); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (1).

Succineidae

Succinea oblonga Draparnaud, 1801

Abaliget és Orfű között (mocsárrét), 2006.VI.16, PGB, (2e); Máza, Kandina felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (1); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (1); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (2).

Cochlicopidae

Cochlicopa lubrica (O.F. Müller, 1774)

Abaliget és Orfű között (mocsárrét), 2006.VI.16, PGB, (1e); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (2).

Cochlicopa lubricella (Porro, 1837)

Orfű, lovasfarmmal szemközti domboldal (mezofil kaszálórét), 2006.VI.16. PGB, (1e); Pécs, Havi-hegy (sziklagyep), 2005.II.12. PGB, (5e); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (8); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (2); Pécs, Tubes (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (40).

Orculidae

Orcula doliolum (Bruguière, 1792)

Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IX.30, PGB, (4e); Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (4); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (5); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (74); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (5); Mánfa, Véderdő (Kőszegi-forrás erdőrezervátum pufferzónája, sziklakibúvásos bükkös), 2005.XII.03, PGB, (1e); Máza, Kandina alsó része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (5); Máza, Kandina felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (13); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (5); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (5); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (3); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál (bükkös szurdokerdő), 2004.X.09. PGB, (61e); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (4); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (5); Pécs, Pálos-kolostor, 2005.IV.06. PGB, (2e); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (10); Pécs, Tubes (tölgyes É-i kitettségekben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (6); Sikonda, Ifjúsági tábor melletti erdő, 2004.VIII.29, PGB, (1e).

Vallonniidae

Vallonia costata (O. F. Müller, 1774)

Pécs, Pacsirta utca eleje, 2004.XI.01. PGB, (137e); Pécs, állatkert melletti erdő, 2005.III.15. PGB, (1e).

Vallonia pulchella (O. F. Müller, 1774)

Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (6); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (3); Pécs, Pacsirta utca eleje, 2004.XI.01. PGB, (47e); Orfű, lovasfarmmal szemközti domboldal (mezofil kaszálórét), 2006.VI.16. PGB, (3e).

Acanthinula aculeata (O. F. Müller, 1774)

Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (3); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (3); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (21); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (1); Máza, Kandina alsó része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (2); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (1); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (2); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (1); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (2); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (10); Pécs, Tubes (tölgyes É-i kitettségekben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (1).

Pupillidae

Pupilla muscorum (Linné, 1758)

Pécs, PTE Botanikus Kert, 2005.III.03. PGB, (1e).

Pupilla triplicata (S. Studer, 1820)

Pécs, Havi-hegy (sziklagyep), 2005.II.12. PGB, (6e).

Chondrinidae

Granaria frumentum (Draparnaud, 1801)

Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (54); Pécs, Havi-hegy (sziklagyep), 2005.II.12. PGB, (22e); Pécs, PTE Botanikus Kert, 2005.III.31. PGB, (3e); Pécs, TV-torony felé vezető út mellett (sziklán), 2005.III.15. PGB, (8e); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (4); Pécs, Tubes (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (285).

Chondrina clienta (Westerlund, 1883)

Pécs, Dömörkapu (sziklaerdő K-i kitettségekben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (1); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (5).

Vertiginidae

Columella edentula (Draparnaud, 1805)

Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (1); Mánfa NY 1km, a Komlóra vezető út mellett (magassásos), 2005.VI.10. PGB, (11e); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (1); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (3); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál (bükkös szurdokerdő), 2004.X.09. PGB, (127e).

Truncatellina cylindrica (Férussac, 1807)

Orfű, Balázs-hegy (mezofil kaszálórét), 2006.VI.16, PGB, (4e); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (3); Pécs, Tubes (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (3).

Vertigo pygmaea (Draparnaud, 1801)

Abaliget és Orfű között (mocsárrét), 2006.VI.16, PGB, (34e); Orfű, Balázs-hegy (mezofil kaszálórét), 2006.VI.16, PGB, (1e); Orfű, lovasfarmmal szemközti domboldal (mezofil kaszálórét), 2006.VI.16. PGB, (5e); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (4); Pécs, Jakabhegyi út (a kollégium mellett), 2005.III.13, PGB, (6e).

Vertigo moulinsiana (Dupuy, 1849)

Mánfa ÉK, a falu határában (láprét), 2005.VI.10, PGB, (34e).

Vertigo angustior Jeffreys, 1830

Abaliget és Orfű között (mocsárrét), 2006.VI.16, PGB, (7e).

Enidae

Ena obscura (O. F. Müller, 1774)

Abaligeti-barlang mögötti tőbrök (degradált mecseki bükkös), 2006.IX.21, PGB, (1e); Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IX.30, PGB, (1e); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (8); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (8); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (1); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (2); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (1); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (11); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (1); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál (bükkös szurdokerdő), 2004.X.09. PGB, (23e); Pécs, Dömörkapu (sziklaerdő K-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (22); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (4); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (23); Pécs, Tubes (tölgyes É-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (8).

Zebrina detrita (O. F. Müller, 1774)

Pécs, Dömörkapu (sziklaerdő K-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (4); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (74); Pécs, Havi-hegy (sziklagyep), 2005.II.12. PGB, (3e); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (6); Pécs, Tubes (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (66).

Chondrula tridens (O. F. Müller, 1774)

Pécs, PTE Botanikus Kert, 2005.III.31. PGB, (1e).

Clausiliidae

Cochlodina laminata (Montagu, 1803)

Abaligeti-barlang mögötti tőbrök (degradált mecseki bükkös), 2006.IX.21, PGB, (1e); Kisújványa, Döggút-tető (gyertyános-tölgyes), 2004.X.02, SP, TB, CI, (2); Kővágószőlős, Jakab-hegy (tetőerdő), 2003.V.09, SP, TB, CI, (11); Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IV.22, PGB, (9e); Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (1); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (6); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (12); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (1); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (1); Mánfa, Véderdő (Kőszegi-forrás erdőrezervátum pufferezónája, sziklakibúvásos bükkös), 2005.XII.03. PGB, (4e); Máza, Kandina alsó része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (11); Máza, Kandina

felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (7); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (3); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (8); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (1); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (7); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (24); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (7); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (1); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál (bükkös szurdokerdő), 2006.IX.20. PGB, (6e); Pécs, Dömörkapu, 2005.X.14. PGB, (1e); Pécs, Dömörkapu (sziklaerdő K-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (22); Pécs, Pálos-kolostor, 2005.IV.06. PGB, (3e); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (50); Pécs, Tubes (tölgyes É-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (4).

Macrogastra ventricosa (Draparnaud, 1801)

Abaligeti-barlang mögötti töbrök (degradált mecseki bükkös), 2006.IX.21, PGB, (1e); Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IV.22, PGB, (8e); Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IX.30, PGB, (3e); Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (1); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (9); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (4); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (22); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (5); Máza, Kandina felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (4); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (1); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (1); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (2); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál (bükkös szurdokerdő), 2006.IX.20. PGB, (6e); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (3); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (30); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (4); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (3); Sikonda, Ifjúsági tábor melletti erdő, 2004.VIII.29, PGB, (1e).

Macrogastra plicatula (Draparnaud, 1801)

Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IV.22, PGB, (21e); Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IX.30, PGB, (12e); Orfű, Szuadó-völgy (az alsó bejáratától kb. 1 km-re), 2006.IX.20. PGB, (51e).

Clausilia pumila C. Pfeiffer, 1828

Abaliget és Orfű között (mocsárrét), 2006.VI.16, PGB, (4e); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (1); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (1).

Clausilia dubia Draparnaud, 1805

Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IV.22, PGB, (3e); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (3); Mánfa, Véderdő (Kőszegi-forrás erdőrezervátum pufferezónája, sziklakibúvásos bükkös), 2005.XII.03. PGB, (10e); Pécs, Dömörkapu, 2005.X.14. PGB, (2e); Pécs, Dömörkapu (sziklaerdő K-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (3); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (7).

Laciniaria plicata (Draparnaud, 1801)

Abaligeti-barlang mögötti töbrök (degradált mecseki bükkös), 2006.IX.21, PGB, (4e); Kisújványa, Döggút-tető (gyertyános-tölgyes), 2004.X.02, SP, TB, CI, (1); Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IV.22, PGB, (20e); Mánfa NY 1km, a Komlóra vezető út mellett (magassásos), 2005.VI.10. PGB, (1e); Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (3); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (27); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (84); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (3); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (1); Mánfa, Véderdő (Kőszegi-forrás erdőrezervátum pufferezónája, sziklakibúvásos bükkös), 2005.XII.03. PGB, (7e); Máza, Kandina alsó része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (16); Máza, Kandina felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (6); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (3); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (1); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (23); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál (bükkös szurdokerdő), 2004.X.09. PGB, (52e); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (104); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (7); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (2); Pécs, állatkert melletti erdő, 2005.III.15. PGB, (1e); Pécs, Dömörkapu (sziklaerdő K-i kitettségben),

2003.VIII.06, SP, TB, CI, (2); Pécs, Jakabhegyi út a kollégium mellett, 2005.III.13, PGB, (9e); Pécs, PTE Botanikus Kert, 2005.III.31. PGB, (1e); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (6).

Balea biplicata (Montagu, 1803)

Abaligeti-barlang mögötti tőbrök (degradált mecseki bükkös), 2006.IX.21, PGB, (23e); Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IV.22, PGB, (3e); Mánfa, Véderdő (Kőszegi-forrás erdőrezervátum pufferezónája, sziklakibúvásos bükkös), 2005.XII.03. PGB, (3e); Máza, Kandina alsó része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (4); Máza, Kandina felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (7); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (2); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (8); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál (bükkös szurdokerdő), 2004.X.09. PGB, (122e); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (1); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (3); Pécs, Dömörkapu, 2005.X.14. PGB, (2e); Pécs, Pálos-kolostor, 2005.IV.06. PGB, (4e).

Ferussaciidae

Cecilioides acicula (O. F. Müller, 1774)

Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (1).

Endodontidae

Punctum pygmaeum (Draparnaud, 1801)

Kisújbánya, Döggút-tető (gyertyános-tölgyes), 2004.X.02, SP, TB, CI, (7); Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IV.22, PGB, (3e); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (6); Mánfa, Véderdő (Kőszegi-forrás erdőrezervátum pufferezónája, sziklakibúvásos bükkös), 2005.XII.03. PGB, (1e); Máza, Kandina alsó része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (1); Máza, Kandina felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (9); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (1); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (1); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (2); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (18); Pécs, Dömörkapu (sziklaerdő K-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (1); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (93).

Discus perspectivus (Megerle von Mühlfeld, 1816)

Abaligeti-barlang mögötti tőbrök (degradált mecseki bükkös), 2006.IX.21, PGB, (19e); Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (21); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (26); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (29); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (5); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (11); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (6); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (31); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (69); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (19); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (5); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (35); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál (bükkös szurdokerdő), 2004.X.09. PGB, (15e); Sikonda, Ifjúsági tábor melletti erdő, 2004.VIII.29, PGB, (3e).

Euconulidae

Euconulus fulvus (O. F. Müller, 1774)

Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (3); Pécs, állatkert melletti erdő, 2005.III.15. PGB, (5e); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (8); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (13).

Zonitidae

Vitrea diaphana (S. Studer, 1820)

Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (5); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (2); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (11); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (2); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti

gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (1); Máza, Kandina alsó része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (1); Máza, Kandina felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (2); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (12); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (1); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (13); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (11); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (6); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (1); Sikonda, Ifjúsági tábor melletti erdő, 2004.VIII.29, PGB, (1e).

Vitrea subrimata (Reinhardt, 1871)

Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IX.30, PGB, (2e); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál (bükkös szurdokerdő), 2006.IX.20, PGB, (1e); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (2).

Vitrea contracta (Westerlund, 1871)

Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (5); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (3); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (9); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (1); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (3); Máza, Kandina felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (3); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (8); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (1); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (10); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (3); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (3); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (1).

Daudebardia rufa (Draparnaud, 1805)

Kisújványa, Döggút-tető (gyertyános-tölgyes), 2004.X.02, SP, TB, CI, (4); Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2005.XII.03, PGB, (4e); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (3); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (7); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (2); Máza, Kandina alsó része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (3); Máza, Kandina felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (5); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (1); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (6); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (2); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (1); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (1); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (2).

Daudebardia brevipes (Draparnaud, 1805)

Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2005.XII.03, PGB, (3e); Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (12); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (10); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (5); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (5); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (4); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (2); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (1); Pécs, Tubes (tölgyes É-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (2).

Oxychilus draparnaudi (Beck, 1837)

Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IX.30, PGB, (1e); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál (bükkös szurdokerdő), 2004.X.09, PGB, (2e); Pécs, Dömörkapu (sziklaerdő K-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (3); Pécs, TV-torony felé vezető út mellett, (sziklán), 2005.III.15, PGB, (1e).

Oxychilus glaber (Rossmässler, 1838)

Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IV.22, PGB, (1e); Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IX.30, PGB, (1e); Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (4); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (38); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (4); Máza, Kandina alsó része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (3); Máza, Kandina felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (3); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (1); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (3); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (1); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (1); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (8); Pécs, Tubes (tölgyes É-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (1).

Oxychilus inopinatus (Uličný, 1887)

Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (1); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (1); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (1); Pécs, Havi-hegy (sziklagyep), 2005.II.12. PGB, (1e).

Aegopinella minor (Stabile, 1864)

Kisújványa, Döggút-tető (gyertyános-tölgyes), 2004.X.02, SP, TB, CI, (1); Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IX.30, PGB, (4e); Kővágószőlős, Jakab-hegy (tetőerdő), 2003.V.09, SP, TB, CI, (5); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (2); Pécs, állatkert melletti erdő, 2005.III.15. PGB, (1e); Pécs, Dömörkapu (sziklaerdő K-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (46); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (3); Pécs, Dömörkapu, 2005.X.14. PGB, (1e); Pécs, Jakabhegyi út a kollégium mellett, 2005.III.13, PGB, (4e); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (30); Pécs, Tubes (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (2); Pécs, Tubes (tölgyes É-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (9).

Aegopinella ressmanni (Westerlund, 1883)

Abaliget-i-barlang mögötti töbrök (degradált mecseki bükkös), 2006.IX.21, PGB, (28e); Kisújványa, Döggút-tető (gyertyános-tölgyes), 2004.X.02, SP, TB, CI, (1); Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (193); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (49); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (49); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (16); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (17); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (127); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (3); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (139); Orfű, Szuadó-völgy, 2004.X.09. PGB, (20e); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (124); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (323); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (70); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (27); Sikonda, Ifjúsági tábor melletti erdő, 2004.VIII.29, PGB, (5e).

Vitrinidae

Semilimax semilimax (Férussac, 1802)

Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (18); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (7); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (4); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (13); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (11); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál (bükkös szurdokerdő), 2004.X.09. PGB, (5e); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (10); Pécs, Tubes (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (2).

Vitrina pellucida (O. F. Müller, 1774)

Kisújványa, Döggút-tető (gyertyános-tölgyes), 2004.X.02, SP, TB, CI, (1); Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IX.30, PGB, (2e); Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (12); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (19); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (33); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (8); Máza, Kandina alsó része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (3); Máza, Kandina felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (13); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (15); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (10); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (3); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál (bükkös szurdokerdő), 2004.X.09. PGB, (5e); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (10); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (8); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (9); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (2); Pécs, Dömörkapu, 2005.X.14. PGB, (3e); Pécs, Dömörkapu (sziklaerdő K-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (44); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (3); Pécs, Pálos-kolostor, 2005.IV.06. PGB, (5e); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (62); Pécs, Tubes (tölgyes É-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (11).

Helicidae

Helicodonta obvoluta (O. F. Müller, 1774)

Abaliget-barlang mögötti tőbrök (degradált mecseki bükkös), 2006.IX.21, PGB, (7e); Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IV.22, PGB, (2e); Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (63); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (89); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (176); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (12); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (6); Mánfa, Véderdő (Kőszegi-forrás erdőrezervátum pufferezónája, sziklakibúvásos bükkös), 2005.XII.03. PGB, (3e); Máza, Kandina alsó része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (24); Máza, Kandina felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (3); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (12); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (9); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (9); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál, 2004.X.16. PGB, (14e); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (24); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (100); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (9); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (3); Pécs, állatkert melletti erdő, 2005.III.15. PGB, (5e); Pécs, Dömörkapu, 2005.X.14. PGB, (1e); Pécs, Dömörkapu (sziklaerdő K-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (40); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (1); Pécs, Jakabhegyi út a kollégium mellett, 2005.III.13, PGB, (4e); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (79); Pécs, Tubes (tölgyes É-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (54); Sikonda, Ifjúsági tábor melletti erdő, 2004.VIII.29, PGB, (19e).

Euomphalia strigella (Draparnaud, 1801)

Kővágószőlős, Jakab-hegy (tetőerdő), 2003.V.09, SP, TB, CI, (2); Kővágószőlős, Jakab-hegy, 2005.IV.02. PGB, (1e); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (9); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (14); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (15); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (2); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (1); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (25); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (2); Pécs, Dömörkapu, 2005.X.14. PGB, (2e); Pécs, Dömörkapu (sziklaerdő K-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (26); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (3); Pécs, Jakabhegyi út a kollégium mellett, 2005.III.13, PGB, (2e); Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (59); Pécs, Tubes (tölgyes É-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (12).

Trichia erjaveci (Brusina, 1870)

Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (14); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (1); Máza, Kandina felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (3); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (2); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál (bükkös szurdokerdő), 2004.X.09. PGB, (15e); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (5); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (71); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (1); Pécs, Dömörkapu (sziklaerdő K-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (23); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (1); Pécs, Jakabhegyi út a kollégium mellett, 2005.III.13, PGB, (9e); Pécs, PTE Botanikus Kert, 2005.III.31. PGB, (2e); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (34); Pécs, Tubes (tölgyes É-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (17); Sikonda, Ifjúsági tábor melletti erdő, 2004.VIII.29, PGB, (3e).

Trichia filicina (L. Pfeiffer, 1841)

Kővágószőlős, Jakab-hegy (tetőerdő), 2003.V.09, SP, TB, CI, (3); Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (2); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (16); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (14); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (5); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál, 2004.X.16. PGB, (31e); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (9); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (8); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (1); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (2).

Trichia hispida (Linné, 1758)

Orfű, Szuadó-völgy alja (*Rubus*-leveleken), 2004.X.01., Kisbenedek Tibor (8e).

Perforatella incarnata (O. F. Müller, 1774)

Abaliget-barlang mögötti töbrök (degradált mecseki bükkös), 2006.IX.21, PGB, (1e); Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IV.22, PGB, (1e); Kővágószőlős, Jakab-hegy, 2005.IV.02. PGB, (1e); Kővágószőlős, Jakab-hegy (tetőerdő), 2003.V.09, SP, TB, CI, (5); Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (70); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (36); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (72); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (25); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (29); Máza, Kandina alsó része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (5); Máza, Kandina felső része (bükkös szurdokerdő), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (9); Óbánya, Csepegő szikla (szurdokerdő), 2004.X.02, SP, TB, CI, (14); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (17); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (37); Orfű, Szuadó-völgy bejáratánál (bükkös szurdokerdő), 2004.X.09. PGB, (4e); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (45); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (44); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti égeres), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (13); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (18); Pécs, Dömörkapu, 2005.X.14. PGB, (2e); Pécs, Dömörkapu (sziklaerdő K-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (47); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (31); Pécs, Tubes (tölgyes É-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (29); Sikonda, Ifjúsági tábor melletti erdő, 2004.VIII.29, PGB, (3e).

Perforatella umbrosa (C. Pfeiffer, 1828)

Mánfa, Koszonya-tető, 2006.IV.22, PGB, (1e)

Helicella obvia (Menke, 1828)

Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (4); Pécs, Tubes (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (39); Pécs, Havi-hegy (sziklagyep), 2005.II.12. PGB, (2e); Pécs, Jakabhegyi út, 2005.IX.29, PGB, (2e); Pécs, Tiborc utca, 2004.IX.10. PGB, (1e).

Cepaea hortensis (O. F. Müller, 1774)

Pécs, Jakabhegyi út, 2005.III.13, PGB, (2e).

Cepaea vindobonensis (Férussac, 1821)

Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (1); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (1); Pécs, Dömörkapu (sziklagyep), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (5); Pécs, Jakabhegyi út, 2005.III.13, PGB, (4e); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (1).

Helix pomatia Linné, 1758

Kővágószőlős, Jakab-hegy (tetőerdő), 2003.V.09, SP, TB, CI, (2); Mánfa, Kőszegi-forrás erdőrezervátum (mecseki bükkös), 2006.IX.30, PGB, (1e); Mánfa, Melegmányi-völgy (gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (8); Mánfa, Nagy-Mély-völgy (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (4); Mánfa, Nagy-Mély-völgyi kőfülke, 2003.VIII.07, SP, TB, CI, (4); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti bükkös), 2003.V.10, SP, TB, CI, (3); Mánfa, Pap-erdő (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.V.10, SP, TB, CI, (5); Óbánya, Farkas-árok (sziklás bükkös), 2004.X.01, SP, TB, CI, PGB, (1); Óbánya, Óbányai-völgy (patakmenti bükkös), 2004.X.02, SP, TB, CI, (1); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (bükkös szurdokerdő), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (3); Orfű, Szuadó-völgy alsó része (sziklás nyiladék), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (21); Orfű, Szuadó-völgy felső része (patakmenti gyertyános-tölgyes), 2003.VIII.05, SP, TB, CI, (2); Pécs, Dömörkapu (sziklaerdő K-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (2); Pécs, Jakabhegyi út a kollégium mellett, 2005.III.13, PGB, (1e, 2 epiphragma); Pécs, Pacsirta utca eleje, 2004.XI.01. PGB, (12e); Pécs, Tubes (bokorerdő), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (6); Pécs, Tubes (tölgyes É-i kitettségben), 2003.VIII.06, SP, TB, CI, (3).

Értékelés

Jelen dolgozatunkban 56 fajról közlünk előfordulási adatokat. A biotikai alapadatok (lelőhely, dátum, gyűjtő neve) mellett a növénytársulások fizognómiai leírását és a mintavétel módját és a mintavételi ráfordítás mértékét is megadjuk. Ezek az adatok véleményünk szerint fontosak későbbi meta-elemzések során.

Uherkovich & Tóth (2001) és Pintér & Suara (2004) adatai alapján a hegység faunájáról közölt héjas szárazföldi csigafajok száma 82. Ebből a *Cochlicopa nitens* (M. von Gallenstein, 1848) előfordulása csak hordalékból ismert. Az általunk megtalált fajok száma 68,3%-a az ismert fajoknak. Az általunk meg nem talált fajok közül jónéhány olyan élőhelyekhez kötődik (mocsári és urbánus élőhelyek) melyekről nem gyűjtöttünk talajmintákat, illetve alkalmi mintavételeink nem tekinthetők reprezentatívnak.

A Mecseket gyakran tárgyalják a Villányi-hegységgel együtt. Utóbbiban a száraz élőhelyek (gyepek és erdők) túlsúlya figyelhető meg, és a montán, zárt erdei fauna csak fragmentumokban mutatható ki (Nagy & Sólmos 1997, Sólmos 2000, Varga et al. 2000). Ezzel szemben a Mecsek legnagyobb része erdősült, és csak helyenként található ki-mondottan száraz sziklás gyepterületek. Inkább a keleti és központi területek, illetve a nedvesebb patak völgyek, és a szárazabb hegyoldali-hegytetői erdők faunája különül el egymástól. A Villányi-hegységgel szemben a Mecsekben sokkal változatosabb az alapkőzet. Egy olyan mészkedvelő állatcsoport esetén, mint a csigák, érdekes, hogy az alapkőzetbeli különbségek (mészkő-homokkő) nem okoznak markáns különbséget a fajok számát tekintve, különbség inkább az egyedszámokban mutatkozik. A növényállományok árnyék és nedvességviszonyai mellett bizonyos mikro-élőhelyek (pl. sziklák, kidőlt fatörzsek kérge stb.) jelenléte a legfontosabb tényező a csiga-együttesek összetételének kialakításában.

A hegység és a Dél-Dunántúl jellegzetes, állatföldrajzilag is jelentős fajai a patakmenti erdőkre jellemző, kelet-alpin és kárpáti elterjedésű *Trichia filicina*, a Délkelet-európai *Acicula banatica*, és a szárazabb és nedvesebb állományokra egyaránt jellemző, illír elterjedésű *Trichia erjavecii*. A Mecsek patakmenti bükköseinek és szurdokerdeinek faunája nagy hasonlóságot mutat a szerbiai Fruška Gora hegység hasonló élőhelyeinek faunájával (Sólmos et al. 2004). Összességében megállapítható, hogy a hegység Mollusca-faunája országos összehasonlításban tipikus, közepesen fajgazdag középhegységi fauna, erőteljes déli (kelet-alpesi és illír) hatásokkal. A vizsgált (főleg üde lomberdei) élőhelyek csiga-együtteseinek mennyiségéről egy következő közleményben számolunk be.

Köszönetnyilvánítás

Köszönjük Kisbenedek Tibornak a *Trichia hispida* adatot és Bátori Zoltánnak az „Abaligeti-barlang mögötti töbrök” nevű gyűjtőhely növénytársulásának meghatározását. A cikk megírását a Nemzeti Kutatás-Fejlesztési Program támogatta (címe: A Kárpát-medence állattani értékei, faunájának göcsterületei és genezise; a szerződés száma: 3B023-04), a cikk írása alatt SP az Oktatási Minisztérium kiegészítő posztdoktori ösztöndíjasa volt.

Irodalomjegyzék

- Bába, K. & Tóth, L. Zs. 1999. A *Pomatias elegans* (O. F. Müller 1774) kelet-mecseki előfordulása. – Malakológiai Tájékoztató, 17: 121–122.
- Gebhardt, A. 1958a. Malakofaunisztikai és ökológiai vizsgálatok a Mecsek hegységben és a harsányi hegyen. – Jan. Pann. Múz. Évk., 3: 106–136.
- Gebhardt, A. 1958b. A dömörkapui mészsizklák (Mecsek hegység) Mollusca-faunájának cönológiai vizsgálata (Téli aspektus). – Állattani Közlemények, 46: 199–219.

- Gebhardt, A. 1959. A dömörkapui karszt (Mecsek-hegység) Mollusca- (csiga) faunájának környezeti és társulástani vizsgálata. – Jan. Pann. Múz. Évk., 4: 5–31.
- Gebhardt, A. 1960a. Cönológiai vizsgálatok a Mecsek-hegység patakjai mentén elterjedt Mollusca-állományon. – Állattani Közlemények, 57: 69–86.
- Gebhardt, A. 1960b. A Mecsek-hegység forrásainak faunisztikai és biológiai vizsgálata. – Jan. Pann. Múz. Évk., 5: 8–38.
- Gebhardt, A. 1963. A Mecsek-hegység barlangjainak biológiai vizsgálata. – Jan. Pann. Múz. Évk., 8: 5–32.
- Gebhardt, A. 1964. Faunisztikai és ökológiai vizsgálatok a Misina- és Tubestetón. – Jan. Pann. Múz. Évk., 9: 7–30.
- Gebhardt, A. 1965. A Mecsek hegység állatvilága I. – Jan. Pann. Múz. Évk., 10: 7–27.
- Gebhardt, A. 1966. A Mecsek hegység állatvilága II. – Jan. Pann. Múz. Évk., 11: 7–15.
- Gebhardt, A. 1967. A Mecsek hegység állatvilágának térbeli elterjedése élőhelyek szerint. – Jan. Pann. Múz. Évk., 12: 7–14.
- Sólymos, P. & Nagy, A. 1997. The recent mollusc fauna of the Szársomlyó (S Hungary): spatial pattern and microclimate. – Malakológiai Tájékoztató, 16: 35–42.
- Pintér, L. & Suara, R. 2004. Magyarországi puhatestűek katalógusa hazai malakológusok gyűjtései alapján. – Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest. 547 pp.
- Sólymos, P. 2000. Quantitative malacological surveys of the Szársomlyó and the Fekete Hill (Villány Hills, S Hungary). – Dunántúli Dolgozatok (A) Természettudományi Sorozat, 10: 111–120.
- Sólymos, P., Gaudényi, T., Deli, T. & Nagy, A. 2004. Data on the land snail fauna of the Fruska Gora Mountain (Serbia) with some biogeographical remarks. – Malakológiai Tájékoztató, 22: 149–153.
- Sólymos, P. & Nagy, A. 1997. The recent mollusc fauna of the Szársomlyó (S Hungary): spatial pattern and microclimate. – Malakológiai Tájékoztató, 16: 35–42.
- Uherkovich, Á. & Tóth, I. Zs. 2001. A *Pomatias rivulare* (Eichwald, 1829) mecseki előfordulása (Gastropoda: Pomatiasidae). – Folia Historico Naturalia Musei Matrensis, 25: 305–307.
- Varga, A. 1988. Gebhardt Antal recens malakológiai anyagának revíziója. – Jan. Pann. Múz. Évk., 33: 53–66.
- Varga, A., Uherkovich, Á. & Sólymos, P. 2000. A Villányi-hegység és környéke malakofaunisztikai vizsgálatának eddigi eredményei (Mollusca). – Dunántúli Dolgozatok (A) Természettudományi Sorozat, 10: 89–110.

SÓLYMOS, Péter
SZIE-ÁOTK Ökológiai Tsz.
Budapest,
Rottenbiller u. 50.
H-1077
Solymos.Peter@aotk.szie.hu

TUTKOVICS, Bernadett
CZENTYE, Ibolya
Debreceni Egyetem,
Evolúciós Állattani
és Humánbiológiai Tsz.
Debrecen,
Egyetem tér 1.
H-4032

PÁLL-GERGELY, Barna
PTE-TTK, Általános és
Alkalmazott Ökológiai Tanszék
Pécs,
Ifjúság útja 6.
H-7624
pallgergely2@gmail.com